

ΕΠΛ 003:
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Δρ. Κουζαπάς Δημήτριος
Πανεπιστήμιο Κύπρου - Τμήμα Πληροφορικής

Μηχανές Αναζήτησης

Στόχοι

1

- Να εξηγήσουμε για ποιον λόγο μας είναι απαραίτητες **οι μηχανές αναζήτησης** στον Παγκόσμιο Ιστό.
- Να περιγράψουμε κάποιους από τους βασικότερους **κανόνες χρήσης** της μηχανής αναζήτησης της Google.
- Να σκιαγραφήσουμε την λειτουργία μιας μηχανής αναζήτησης.
- Να αναφέρουμε κάποιες από τις σοβαρότερες **προκλήσεις** που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι μηχανές αναζήτησης στο μέλλον.

Εντοπισμός χωρίς URL

2

Ο Ανέστης είναι οπαδός της Ανόρθωσης και θέλει να βρει πληροφορίες για την αγαπημένη του ομάδα: στατιστικά για το τρέχον πρωτάθλημα, στατιστικά για προηγούμενα πρωταθλήματα, φωτογραφίες, βίντεο, ιστορικά στοιχεία, κλπ.

Η καλύτερη πηγή αυτών των πληροφοριών είναι, φυσικά, ο επίσημος ιστοτόπος της Ανόρθωσης. Όμως, ο Ανέστης **δεν γνωρίζει τον εντοπιστή (URL) αυτού του ιστοτόπου.**

Τι γίνεται; Πώς μπορεί ο Ανέστης να εντοπίσει τις επίσημες ιστοσελίδες της ομάδας του;

Εντοπισμός χωρίς URL

3

Θα ήταν ωραίο να **υπήρχε ένας κατάλογος** (σαν τον τηλεφωνικό), όπου ο Ανέστης να μπορούσε να **αναζητήσει τις ιστοσελίδες που τον ενδιαφέρουν**.

Όμως αυτό είναι αδύνατον. Το τοπικό τηλεφωνικό δίκτυο είναι **μικρό, αλλάζει αργά, και ελέγχεται από κεντρική αρχή**. Αντιθέτως, ο Παγκόσμιος Ιστός

- ❑ **Είναι τεράστιος** (περισσότερες από **45 δισεκατομμύρια ιστοσελίδες**; 02 Απριλίου 2015).
- ❑ **Αλλάζει διαρκώς** (ο καθένας μπορεί να δημιουργεί/τροποποιεί/διαγράφει ιστοσελίδες, κάθε στιγμή).
- ❑ **Δεν ελέγχεται κεντρικά** (κανείς δεν χρειάζεται ειδική άδεια για να δημιουργήσει/τροποποιήσει/διαγράψει τις ιστοσελίδες του).

Μηχανές Αναζήτησης

4

Για την **διευκόλυνση της αναζήτησης πληροφοριών** στον Παγκόσμιο Ιστό, έχουν δημιουργηθεί ειδικά εργαλεία που ονομάζονται **Μηχανές Αναζήτησης** (*search engines*).

Μια μηχανή αναζήτησης μας επιτρέπει να εκτελούμε **αναζητήσεις βάσει κάποιων κριτηρίων**. Το βασικότερο είναι οι **λέξεις-κλειδιά** (*keywords*, δηλ. λέξεις που θέλουμε/δεν θέλουμε να περιέχουν οι αναζητούμενες ιστοσελίδες). Άλλα κριτήρια είναι η **γλώσσα** που χρησιμοποιεί η ιστοσελίδα, η **ημερομηνία** δημιουργίας της, κ.ά.

Η δημοφιλέστερη μηχανή αναζήτησης είναι αυτή της εταιρίας **Google**. Άλλες μηχανές είναι οι **Yahoo! Search** (Yahoo), **Bing** (Microsoft), **Ask** (Ask.com), **Wolfram Alpha**, κ.ά.

Μηχανές Αναζήτησης

5

www.google.com

[Advanced Search](#) [Preferences](#) [Language Tools](#)

search.yahoo.com

[Web](#) | [Images](#) | [Video](#) | [Local](#) | [Shopping](#) | [more](#) ▾

[Options](#) ▾

www.bing.com

[web](#), [images](#), [news](#), [videos](#), [maps](#), and [lots of answers](#).

[Skins](#) [Advanced](#)

www.ask.com

Enter what you want to **calculate** or **know about**:

www.wolframalpha.com

Αναζήτηση Κειμένου

6

Για να αναζητήσουμε ιστοσελίδες που περιέχουν κάποια λέξη-κλειδί, δίνουμε απλώς αυτήν τη λέξη:

The Google logo is displayed in its characteristic multi-colored font (blue, red, yellow, blue, green, red) with a trademark symbol (TM) to the right.

Ανόρθωση

Google Search

I'm Feeling Lucky

[Advanced Search](#)

[Preferences](#)

[Language Tools](#)

Αναζήτηση Κειμένου

7

Web Images Maps News Video Gmail more Sign in

Ανόρθωση

Search

Advanced Search
Preferences

Web Images News

Results 1 - 10 of about 289,000 for Ανόρθωση. (0.33 seconds)

Επίσημη ιστοσελίδα **Ανόρθωσης Αμμοχώστου** - [Translate this page]

Στον τελικό του κυπέλλου πετοσφαίρισης των ανδρών προκρίθηκε η ομάδα της Ανόρθωσης το βράδυ της Τρίτης (21/04). Η ομάδα μας επιβλήθηκε του Διόνυσου με 3-1 ...

www.anorthosisfc.com/ - 118k - [Cached](#) - [Similar pages](#)

[Anorthosis Famagusta Official ...](#)

[Αρχείο Ειδήσεων](#)

[MP3](#)

[Πληροφορίες](#)

[Ιστορία](#)

[Anorthosis FC](#)

[Προφίλ](#)

[Περιγραφές Αγώνων](#)

[More results from anorthosisfc.com »](#)

Ανόρθωση - [Translate this page]

Joomla - the dynamic portal engine and content management system, Greek Joomla distribution.

www.anorthosis.net/ - 55k - [Cached](#) - [Similar pages](#)

Ανόρθωση Αμμοχώστου - Βικιπαίδεια - [Translate this page]

Το 1948 ορισμένοι δεν δέχθηκαν να εγγραφούν στην **Ανόρθωση** με αποτέλεσμα να δημιουργήσουν το δικό τους σωματείο, τη Νέα Σαλαμίνα Αμμοχώστου, στις 7 Μαρτίου ...

el.wikipedia.org/wiki/Ανόρθωση_Αμμοχώστου - 102k - [Cached](#) - [Similar pages](#)

Image results for **Ανόρθωση** - [Report images](#)

News results for **Ανόρθωση**

ΑΝΟΡΘΩΣΗ: Βγαίνει σήμερα η απάντηση του Λίνετ - 2 hours ago

Όπως μετέδωσε χθες το βράδυ η τηλεόραση του Sigma στο ρεπορτάζ της Ανόρθωσης, εντός της νύχτας το παιχνίδι ανάμεσα στις 11:00 το πρωί ο Έβελιν Λίνετ...

Η μηχανή μας επιστρέφει έναν κατάλογο ιστοσελίδων που περιέχουν την λέξη.

διάρκεια αναζήτησης

πόσα αποτελέσματα βρέθηκαν

βλέπουμε τα 10 «σημαντικότερα»

1^ο αποτέλεσμα

2^ο αποτέλεσμα

3^ο αποτέλεσμα

Αναζήτηση Κειμένου

8

Όταν δίνουμε περισσότερες λέξεις, **χωρισμένες με κενά**, η μηχανή καταλαβαίνει ότι αναζητούμε ιστοσελίδες που περιέχουν όλες αυτές τις λέξεις.

The Google logo is displayed in its characteristic multi-colored font (blue, red, yellow, blue, green, red) with a trademark symbol.

Ανόρθωση ποδοσφαιριστές

Google Search

I'm Feeling Lucky

[Advanced Search](#)

[Preferences](#)

[Language Tools](#)

Στο παράδειγμα, ζητάμε ιστοσελίδες που να περιέχουν **και** τη λέξη **Ανόρθωση** **και** τη λέξη **ποδοσφαιριστές**.

Αναζήτηση Κειμένου

9

Web Images Maps News Video Gmail more ▼

Sign in

Ανόρθωση ποδοσφαιριστές

Search

Advanced Search
Preferences

Web Results 1 - 10 of about 37,000 for **Ανόρθωση ποδοσφαιριστές**. (0.07 seconds)

Κατηγορία:Ποδοσφαιριστές Ανόρθωσης - Βικιπαίδεια - [Translate this page]

Σελίδες στην κατηγορία "Ποδοσφαιριστές Ανόρθωσης". Οι ακόλουθες 18 σελίδες είναι σε αυτή την κατηγορία, από 18 συνολικά. ...

el.wikipedia.org/wiki/Κατηγορία:Ποδοσφαιριστές_Ανόρθωσης - 27k - Cached - Similar pages

Sigma Live | ΑΝΟΡΘΩΣΗ: Στην Κύπρο μεθαύριο ο Λίνεν | Sigma Live - [Translate this page]

21 Απρ. 2009 ... Οι ποδοσφαιριστές της Ανόρθωσης επέστρεψαν από γηδες το απόγευμα σε κανονικούς ρυθμούς προπονήσεων, ενόψει του νέου ντέρμπι που τους ...

www.sigmalive.com/simerini/sport+time/cyprus/145179 - 25k - Cached - Similar pages

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΜΑΧΗΤΩΝ - Όλοι βούρκωσαν - [Translate this page]

Αν κάποτε σας φώναζα ήταν για το καλό σας» τους είπε ο Τιμούρ. Πρόσθεσε πως πέρασε υπέροχα στην Ανόρθωση και ευχαρίστησε τους ποδοσφαιριστές για την φετινή ...

www.anorthosis.net/bhma/index.php?mode=thread&id=52783 - 45k - Cached - Similar pages

anorthosis.net :: Γαλανόλευκη Αθλητική Ειδησεογραφία

Επίσημα ... - [Translate this page]

4 Ιαν. 2009 ... Κώστας Σταύρου Πρώην αρχηγός Ανόρθωσης-ποδοσφαιριστής Κώστας Χρυσοδόντας Επιχειρηματίας Λάκης Παπαδόπουλος Επιχειρηματίας ...

www.anorthosis.net/index.php?option=com_content&task=view&id=1120&Itemid=101 - 60k - Cached - Similar pages

[More results from www.anorthosis.net »](#)

Anorthosis F.C. - Σύνδεσμος Παλαιμάχων ποδοσφαιριστών

Ανόρθωσης ... - [Translate this page]

06/03/2009 - Σύνδεσμος Παλαιμάχων ποδοσφαιριστών Ανόρθωσης Αμμοχώστου ... τους έφεραν στην μνήμη τους πολλά γεγονότα από τα παλιά χρόνια στην Ανόρθωση. ...

διάρκεια αναζήτησης

πόσα αποτελέσματα βρέθηκαν

βλέπουμε τα 10 «σημαντικότερα»

1^ο αποτέλεσμα

2^ο αποτέλεσμα

3^ο αποτέλεσμα

Αναζήτηση Κειμένου

10

ποδοσφαιριστές της Ανόρθωσης

Google Search

I'm Feeling Lucky

ποδοσφαιριστές +της Ανόρθωσης

Google Search

I'm Feeling Lucky

"ποδοσφαιριστές της Ανόρθωσης"

Google Search

I'm Feeling Lucky

ποδοσφαιριστές -της Ανόρθωσης

Google Search

I'm Feeling Lucky

Η μηχανή **δεν λαμβάνει υπόψη τις πολύ συνήθεις λέξεις** (π.χ. «της»), **ούτε τη σειρά των λέξεων**.

Αν θέλουμε μια λέξη να **ληφθεί οπωσδήποτε υπόψη**, προθέτουμε το **+**.

Αν θέλουμε οι λέξεις να **εμφανίζονται διαδοχικά με τη δοσμένη σειρά**, τις βάζουμε σε **εισαγωγικά**.

Αν θέλουμε μια λέξη να **μη εμφανίζεται**, προσθέτουμε το **-**.

Αναζήτηση Κειμένου

11

Για περισσότερες δυνατότητες, μπορούμε να κατευθυνθούμε στη σύνθετη αναζήτηση (*advanced search*).

Advanced Search

[Advanced Search Tips](#) | [About Google](#)

Use the form below and your advanced search will appear here

Find web pages that have...

all these words:

this exact wording or phrase: [tip](#)

one or more of these words: OR OR [tip](#)

But don't show pages that have...

any of these unwanted words: [tip](#)

Need more tools?

Results per page:

Language:

File type:

Search within a site or domain:

(e.g. youtube.com, .edu)

[+ Date, usage rights, numeric range, and more](#)

Αναζήτηση Εικόνων

12

Για να αναζητήσουμε εικόνες, κατευθυνόμαστε στην αντίστοιχη επιλογή.

[Web](#) [Images](#) [Maps](#) [News](#) [Video](#) [Gmail](#) [more](#) ▼

[Sign in](#)

Ανόρθωση ποδοσφαιριστές

Search Images

[Advanced Image Search](#)
[Preferences](#)

Αναζήτηση Εικόνων

13

Τα αποτελέσματα της αναζήτησης είναι μόνον εικόνες:

επιλογή μεγέθους εικόνας
(πολύ μεγάλες,
μεγάλες, μικρές, κτλ.)

επιλογή είδους εικόνας
(πρόσωπα, σκίτσα,
φωτογραφίες, κτλ.)

... της Ανόρθωσης οι ποδοσφαιριστές ...
575 x 805 - 144k - jpg
athkeiaseros.pblogs.gr

Ομόνοια-Ανόρθωση: Για Νέγκρι και ...
447 x 480 - 31k - jpg
www.sigmalive.com
[[More from www.sigmalive.com](#)]

Ανόρθωση: Με 7 απόντες η προπόνηση .
644 x 480 - 34k - jpg
www.sigmalive.com

Δέλλας: "Θέλω τίτλους με Ανόρθωση"
150 x 100 - 12k - jpg
www.sport24.gr

... ποδοσφαιρικό τμήμα της Ανόρθωσης ...
420 x 237 - 16k - jpg
www.sport-fm.gr

... της Ανόρθωσης αναδημοσιεύουμε ...
410 x 230 - 22k - jpg
www.shootandgoal.com
[[More from www.shootandgoal.com](#)]

Πήρε Τικίνο η Ανόρθωση
227 x 314 - 95k - jpg
www.sport-fm.com.cy
[[More from www.sport-fm.com.cy](#)]

1973 - 1980 (ΑΣΙΛ): Ποδοσφαιριστής ...
300 x 400 - 42k - jpg
asil-fc.com

Άλλες ειδικές αναζητήσεις

14

Παρομοίως, μπορούμε να εκτελέσουμε άλλες ειδικές αναζητήσεις: χάρτες, ειδήσεις, βίντεο, κ.ά.

[Web](#) [Images](#) [Maps](#) [News](#) [Video](#) [Gmail](#) [more ▼](#) [Sign in](#)

Google™
Image Search

Ανόρθωση ποδοσφαιριστές

Search Images

[Advanced Image Search](#)
[Preferences](#)

Δοκιμάστε τα!

Λειτουργία Μηχανής Αναζήτησης

Όλες οι μηχανές αναζήτησης παρόλο τη διαφορετικότητα τους έχουν κάποιες κοινές λειτουργίες:

- Οι μηχανές αναζήτησης μετά από ένα αίτημα μας **δεν ερευνούν σε πραγματικό χρόνο τον παγκόσμιο ιστό** αλλά **δημιουργούν από πριν μια βάση δεδομένων (ευρετήριο)** που περιέχει κάποια αντίγραφα των ιστοσελίδων.
- Για την έρευνα αυτή χρησιμοποιείται ένα πρόγραμμα που ονομάζεται **crawler (ή spider)** το οποίο «σερφάρει» συνεχώς στον Διαδίκτυο σε διάφορες ιστοσελίδες με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών (π.χ., λέξεων που περιέχει κτλ.) και τη **δημιουργία ενός ευρετηρίου**.
- Η λειτουργία αυτή **πρέπει να γίνεται συνεχώς** διότι οι **ιστοσελίδες αλλάζουν** και το έτσι το **ευρετήριο της μηχανής αναζήτησης θα πρέπει να ανανεώνεται με νέες πληροφορίες**.

Λειτουργία Μηχανής Αναζήτησης

Η λειτουργία μιας μηχανής αναζήτησης οργανώνεται σε τρία στάδια:

- 1. Ανίχνευση (crawling):** Ένα ειδικό πρόγραμμα (*crawler*) επισκέπτεται διαδοχικά δισεκατομμύρια ιστοσελίδες, ακολουθώντας απλώς κάθε σύνδεσμο που συναντά.
- 2. Δημιουργία Ευρετηρίου (indexing):** Τα περιεχόμενα των διαβασμένων ιστοσελίδων αναλύονται, ώστε να δημιουργηθεί ένα **ευρετήριο (index)** που διευκολύνει την **συσχέτιση λέξεων με ιστοσελίδες**.
- 3. Αναζήτηση (searching):** Με λέξεις-κλειδιά και άλλα στοιχεία, ο χρήστης σχηματίζει ένα **ερώτημα (query)** και το στέλνει στη μηχανή. Η μηχανή **ψάχνει στο ευρετήριο της τις ιστοσελίδες** που ταιριάζουν περισσότερο με το ερώτημα, και επιστρέφει έναν κατάλογο αυτών.

Λειτουργία Μηχανής Αναζήτησης

- Η χρησιμότητα μίας μηχανής αναζήτησης καθορίζεται από το **πόσο σχετικά προς το ερώτημα του χρήστη είναι τα αποτελέσματα που επιστρέφει.**
- Κατά κανόνα, μια λέξη ή φράση που αναζητείται από τον χρήστη μπορεί να βρίσκεται σε χιλιάδες ή και εκατομμύρια σελίδες.
- Πριν επιστρέψει αυτές τις σελίδες ως αποτελέσματα, η μηχανή πρέπει να τις **κατατάξει βάσει κάποιας βαθμολογίας που να υποδεικνύει πόσο συναφής** είναι καθεμιά από αυτές με το ερώτημα του χρήστη.

Προκλήσεις

18

- Ο **Ιστός μεγαλώνει ταχύτερα** από ότι μπορεί να τον ταξινομήσει οποιαδήποτε τεχνολογία αναζήτησης.
- Πολλές ιστοσελίδες **αλλάζουν διαρκώς**, με αποτέλεσμα οι **μηχανές αναζήτησης να πρέπει να τις επισκέπτονται περιοδικά**.
- Οι περισσότερες **ερωτήσεις** αφορούν σε **λέξεις-κλειδιά** και πολλά από τα **αποτελέσματα δεν είναι σχετικά** με αυτό που πραγματικά ψάχνει ο χρήστης (***false positives***).
- Πολλές ιστοσελίδες **δημιουργούνται δυναμικά** (δηλ. από λογισμικό---π.χ. ως απάντηση σε κάποια αναζήτηση). Αυτές είναι δύσκολο να καταγραφούν από crawler. Πολλές δεν καταγράφονται ποτέ. Το αποτέλεσμα λέγεται **αόρατος ιστός** (***invisible web***).

Προκλήσεις

- Κάποιες μηχανές δεν ταξινομούν τα αποτελέσματα βάση της σχετικότητας με τις ερωτήσεις του χρήστη, **αλλά ανάλογα με το πόσα χρήματα έχει πληρώσει** ο κάθε ιστοτόπος.
- Κάποιοι ιστοτόποι **μετέρχονται τεχνασμάτων** ώστε η μηχανή αναζήτησης να τους εμφανίζει ως έχοντες υψηλή συσχέτιση με κάποια ερωτήματα, ενώ στην πραγματικότητα δεν έχουν.

Ερωτήσεις;